

LSMU lankėsi Japonijos ambasadorius Lietuvoje: aptartas bendradarbiavimas

Balandžio 8 d. Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU) lankėsi Japonijos ambasadorius Lietuvoje Shinsuke Shimizu ir Japonijos ambasados ekonomikos skyriaus vadovė Yoshii Yumiko. Svečius priėmė Universiteto rektorius prof. dr. Rimantas Benetis, prorektorius mokslui prof. dr. Juozas Kupčinskas, prorektorė studijoms prof. dr. Indrė Čėponienė, Kauno klinikų generalinis direktorius prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius ir Tarptautinių ryšių ir studijų centro dekanė prof. dr. Ingrida Janulevičienė.

» 2

Studentės idėja virto inovacija: LSMU sukurta kapsuliuota dermokosmetika su dvigubo veikimo technologija

Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU) sukurta naujų kosmetikos produktų linija pirmiausia patraukia akį neįprasta, ypač estetiška išvaizda. Tai – mažų įvairiaspalvių kapsulių pripildyti flakonai. Kapsulėse išsaugotos veikliosios medžiagos išsiskiria tik paspaudus dozatorių. Gaminiai išskirtinai ne tik dėl kompleksiška veikiančių veikliųjų medžiagų derinio, panaudotų kapsuliavimo technologijų, žaismingo jų išskyrimo paspaudus dozatorių. Drauge su LSMU mokslininkais naują produktų liniją kūrė ir idėjos autorė – penktą kurso LSMU farmacijos studentė.

» 3

LSMU atstovai – Seimo diskusijoje apie sveikatos politiką ir mokslą

Balandžio 7 d. Lietuvos Respublikos Seime surengta spaudos konferencija, skirta Pasaulinei sveikatos dienai paminėti. Jos metu aptarti Lietuvos sveikatos apsaugos sistemos iššūkiai ir mokslo vaidmuo formuojant sveikatos politiką.

Šių metų Pasaulinės sveikatos dienos tema – „Kartu dėl sveikatos. Palaikykite mokslą“, todėl diskusijoje daug dėmesio skirta klausimui, kaip mokslu grįsti sprendimai galėtų būti veiksmingiau taikomi praktikoje.

Diskusijoje dalyvavo ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) bendruomenės nariai: Slaugos fakulteto dekanė, Geriatrijos kli-

nikos vadovė profesorė Jūratė Macijauskienė, Medicinos fakulteto Gastroenterologijos klinikos profesorius, akademikas Limas Kupčinskas bei Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos tyrimų instituto vadovas profesorius Mindaugas Štelemėkas.

Spaudos konferencijoje aptarta, ar visuomenė ir sprendimų priėmėjai pasitiki mokslu sveikatos srity-

je, kodėl sprendimai neretai atsilieka nuo turimų mokslinių įrodymų ir kokių pokyčių reikia, kad mokslinės žinios virstų realiais veiksmiais.

Diskusijos metu taip pat atkreiptas dėmesys į tai, kad Lietuvoje sukaupta nemažai mokslinių duomenų apie gyventojų sveikatą, tačiau jų taikymas išlieka fragmentiškas. Kaip vieni svarbiausių iššūkių įvardyti gyvenimo rizikos veiksniai – rūkymas, fizinio aktyvumo stoka ir nesubalansuota mityba.

Nuotoliniu būdu diskusiją stebėję žiūrovai turėjo galimybę užduoti klausimus.

Komunikacijos tarnybos inf.

Seimo kanceliarijos nuot.

LSMU lankėsi Japonijos ambasadorius Lietuvoje: aptartas bendradarbiavimas

1 » Sveikindamas svečius, LSMU rektorius džiaugėsi jau ne vienus metus trunkančiu bendradarbiavimu su Japonija ir trumpai pristatė svarbiausias Universiteto strategines kryptis.

„Japonija mums yra svarbi partnerė plėtojant bendrus mokslinius tyrimus, kurie ateityje galėtų virsti verslo iniciatyvomis“, – sakė rektorius.

Japonijos ambasadorius Lietuvoje Shinsuke Shimizu, dėkodamas už priėmimą, pažymėjo Lietuvos mokslinės pažangos svarbą ir išreiškė norą dar labiau plėtoti bendradarbiavimą.

„Nuolat domiuosi mokslinė pažanga, kurią demonstruoja Lietuvos mokslininkai, ir tai tikrai džiugina. Jūsų požiūris į mokslinius tyrimus pasiteisina. Ypač svarbu tai, kad bendradarbiaujama su verslu ir pramone, nes tai suteikia galimybę pasiekti dar daugiau“, – sakė ambasadorius.

Šiuo metu plėtojamos partnerystės su penkiais Japonijos universitetais. Prorektorius mokslui prof. dr. Juozas Kupčinskas pabrėžė, kad su Japonijos partneriais vykdomi keli moksliniai tyrimai. Vos prieš mėne-

sį LSMU delegacija susitiko su Tokai universiteto atstovais, su kuriais nuo 2025 m. sėkmingai įgyvendina projektą, kurio tikslas – sukurti dirbtiniu intelektu paremtą įrankį ankstyvajai skrandžio vėžio diagnostikai, atliekant endoskopinius tyrimus.

Universitete studijuoja septyni Japonijos pilietybę turintys studentai, o visai neseniai laikinai stažuotei atvyko dar aštuoniolika studentų iš Japonijos tarptautinio sveikatos ir gerovės universiteto, kurie mėnesį mokysis pagal individualiai suda-

rytą programą. Pirmaisiais įspūdziais jie pasidalijo ir su Japonijos ambasadoriumi Lietuvoje.

LSMU prorektorė studijoms prof. dr. Indrė Čeponienė išskyrė japonų studentų darbštumą ir pabrėžė, kad mainai galėtų vykti ne tik tarp studentų, bet ir tarp dėstytojų.

Universiteto atstovų susitikimas su Japonijos ambasadoriumi Lietuvoje sustiprino ryšius ir atvėrė naujas galimybes bendradarbiauti mokslo, studijų ir inovacijų srityse.

Komunikacijos tarnybos inf.

LSMU viešėjo JAV sveikatos instituto tyrimų vadovė

Balandžio 9 d. Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU) viešėjo JAV Nacionalinių sveikatos institutų (NIH) Nacionalinio alergijos ir infekcinių ligų instituto (NIAID) Pasaulinių tyrimų biuro direktorė Joyelle Kalei Dominique.

Dovilė Ežerinskienė
Vidinės komunikacijos specialistė

Viešnią iš už Atlanto priėmė LSMU prorektorius mokslui prof. dr. Juozas Kupčinskas, Virškinimo sistemos tyrimo instituto vadovė prof. Jurgita Skiecevičienė, Biochemijos laboratorijos vadovė prof. Vilmantė Borutaitė ir Laboratorinės medicinos klinikos vadovė prof. Astra Vitkauskienė.

Prorektorius mokslui prof. dr. J. Kupčinskas pristatė Universite-

to struktūrą, studentų skaičių, didžiausių universitetinę gydymo įstaigą Baltijos šalyse Kauno klinikas, Universiteto institutus bei nuolat vykdomą plėtrą.

„Yra tikrai didelis potencialas moksliniams tyrimams ir bendradarbiavimui“, – akcentavo prorektorius mokslui.

Susitikimo metu aptarta, kaip stiprinamas mokslinių tyrimų saugumo suvokimas ir jo principų įtvirtinimas Lietuvos mokslo bendruomenėje. NIH NIAID Pasaulinių tyrimų biuro direktorė domėjosi,

M. Verikaitės nuotr.

kaip vykdomi moksliniai tyrimai ir Universiteto institutų veikla.

Viešniai kartu su ją atlydėjusia JAV ambasados Lietuvoje atstove Giedre Gurevičiūte-Demereckiene pristatyta Universiteto Biochemijos laboratorija ir Virškinimo sistemos tyrimo institutai.

„Daugelis universitetų, kuriuose lankiausi, nėra orientuoti į tą pačią tyrimų sritį, kaip mano, todėl buvo labai įdomu iš arčiau susipažinti su Lietuvos sveikatos mokslų universiteto vykdomais biologiniais, medicininiais ir gyvū-

nų tyrimais“, – po susitikimo sakė J. Kalei Dominique ir pridūrė, jog būtina turėti dialogą apie tai, kodėl svarbu apsaugoti mokslinius tyrimus ir kaip galime sumažinti rizikas.

J. Kalei Dominique seminare metu „Mokslinių tyrimų saugumas“ aptarė galimas rizikas tarptautiniame moksliniame bendradarbiavime ir pabrėžė atsakingo partnerių pasirinkimo, jautrios mokslinės informacijos apsaugos svarbą bei pasidalijo rizikos analizės priemonėmis.

Būtina turėti dialogą apie tai, kodėl svarbu apsaugoti mokslinius tyrimus ir kaip galime sumažinti rizikas.

Studentės idėja virto inovacija: LSMU sukurta kapsuliuota dermokosmetika su dvigubo veikimo technologija

1» **Rasa Masiokaitė**
Išorinės komunikacijos specialistė

Inovacija, kuri pirmiausia patraukia akį

Trijų vienas kitą papildančių odos priežiūros produktų linija, pagaminta panaudojant dermokapsulių ir sferulitų technologiją, jau susilaukė susidomėjimo parodose ir pristatymuose. Gaminiai aprėpia kasdienį priežiūros ciklą: nuo gilaus valymo iki odos regeneracijos ir apsaugos. Išskirtinės išvaizdos geliams suteikę „burbuliukai“ išgauti panaudojus pažangią dermokapsulių ir sferulitų technologiją, kuri veikliąsias medžiagas apsaugo ir išlaisvina tik naudojimo metu, todėl jos išlieka aktyvios iki pat kontakto su oda.

Pasak LSMU Farmacijos fakulteto Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros vadovės profesorės Jurgos Bernatoniienės, dermokapsulės – tai tarsi mikroskopinės „talpyklos“, kuriose veikliosios medžiagos apsaugomos nuo aplinkos poveikio – šviesos, deguonies ar sąveikos su kitais ingredientais.

Tai svarbu, nes daugelis aktyvių medžiagų laikui bėgant praranda veiksmingumą. Šiuolaikiniai tyrimai rodo, kad tokia kapsuliuojimo technologija didina medžiagų stabilumą, spartina patekimą į odą ir bendrą poveikį. Sferulitai – jau kitos rūšies mikrodalelės: porėta jų struktūra veikia kaip „rezervuarai“ arba net „valymo sistema“, pavyzdžiui, nuo odos paviršiaus sugeria riebalų perteklių ar nešvarumus.

Mokslu grįsta formulė: kas slypi kapsulėse

„Tad paspaudus dozatorių dermokapsulės ir sferulitai patenka ant odos paviršiaus. Lengvai paskirstant ar masažuojant, kapsulės mechanškai suyra – ir būtent tuo momentu išlaisvinamos veikliosios medžiagos, kurios „nepasensta“ produkte – jos aktyvuojamos tik tada, kai produktas naudojamas. Tai leidžia pasiekti šviežumo ir tikslinio veikimo efektą, kurio įprasta kosmetika dažnai negali užtikrinti“, – pasakojo prof. J. Bernatoniienė.

Kiekvienas produktas turi aišką funkciją. „*Acmella Carbonia*“ su anglies sferulitais veikia kaip išmanioji odos valymo ir detoksikacijos sistema: šalina nešvarumus ir riebalų perteklių, tačiau nepažeidžia odos. „*Acmella Lumina*“ su sidabro spalvos dermokapsulėmis skirta odos tonui – preparate esanti traneksamo rūgštis mažina pigmentines dėmes, ceramidai stiprina odos apsauginį barjerą. „*Acmella Aurea*“ su aukso spalvos dermokapsulėmis orientuotas į odos regeneraciją ir švytėjimą – jose esantys peptidai, augalinės kilmės kamieninių ląstelių ekstraktai, ceramidai ir drėkinamieji kompleksai padeda atkurti odos gyvybingumą ir elastingumą.

M. Verikaitės nuotr.

Prof. J. Bernatoniienė pabrėžė: produktuose veikia ne viena medžiaga, o visa nuosekliai, ilgai kurta farmacinė kompozicija. Pavyzdžiui, daržinės gailutės (*Spilanthes acmella*), dar vadinamos „šypsenos gėle“, žiedų ekstraktas suteikia natūralų stangrinamąjį efektą ir padeda mažinti mimikos raukšles. Itališkojo šlamučio (*Helichrysum italicum*), vadinamo „nemirtinguoju augalu“, ekstraktas ramina odą ir skatina jos atsinaujinimą. Šių augalinių ekstraktų poveikį sustiprina kitos aktyviosios medžiagos – nuo barjerą stiprinančių lipidų iki intensyviai drėkinamųjų komponentų.

„Didžiausias šių gaminių išskirtinumas – ne atskira sudedamoji dalis, o jų derinys ir pateikimo būdas. Veikliosios medžiagos veikia sinergiškai, o dvigubo kapsuliuojimo technologija užtikrina, kad jos pasiektų odą tada, kai yra veiksmingiausios“, – pastebėjo profesorė.

Nuo idėjos iki gaminio: iššūkiai ir laimėjimai

Kapsuliuojimo technologijos pasaulyje laikomos pažangiomis, bet masinėje kosmetikoje nėra paplitusios. Lietuvoje tokio lygio technologinis sprendimas, kai vienoje sistemoje derinamos dermokapsulės, sferulitai ir moksliskai pagrįsti aktyvieji komponentai, yra iš esmės naujas ir rodo aiškų perėjimą nuo tradicinės kosmetikos prie mokslu grįstų odos priežiūros sprendimų.

„Nepaisant to, kad beveik niekas nepavyko iš pirmo karto, labiausiai sekėsi bandyti iš naujo ir nuosekliai ieškoti optimalių technologinių sprendimų, ir tai galiausiai lėmė sėkmingą rezultatą“, – šypsojosi gaminių idėjos autorė, atlikusi didžiąją dalį jų kūrimo proceso, LSMU penktojo kurso farmacijos studentė Urte Bernatonytė.

Susidomėjusi dermokapsulių

technologija, jaunoji tyrėja pasakojo siekusi, kad būsimas gaminybūt išskirtinis – toks, kokį norėtusi naudoti kasdien ir kuris iš karto atkreiptų vartotojo dėmesį. Todėl ir pasirinko gelio formą: skaidrioje jo tekstūroje dermokapsulės ir sferulitai tampa matomi, o pats produktas įgauna išskirtinę išvaizdą.

Sukurti galutinį produktą nuo pirminės idėjos, optimizuoti formulę, parengti jį gamybai užtruko apie dvejus metus.

Didžiausi iššūkiai, su kuriais susidūrė jaunoji farmacininkė, buvo technologiniai. Tarkime, siekiant užtikrinti produkto stabilumą, teko atsisakyti į gelio sudėtį įterpti eterinio aliejaus, nes pastebėta, kad dėl jo suyra dermokapsulės. Nemažai užtruko parinkti saugius ir švelnius konservantus bei tinkamą gelio pagrindo klampumą, kad jame įterptos dermokapsulės ir sferulitai nenusėstų laikymo metu. Iššūkių kilo ir LSMU vaistinės personalui pritaikant formulę didesnio masto gamybai – reikėjo suderinti įrangos parametrus taip, kad maišymo metu nebūtų pažeidžiamos dermokapsulės.

U. Bernatonytė sako, kad kuriant kosmetinius odos priežiūros gaminius itin pravertė studijų LSMU metu įgytos farmacinių technologijų ir farmakognozijos disciplinų žinios, prof. J. Bernatoniienės perduota patirtis.

„Džiaugiuosi, kad LSMU suteikė galimybę teorines žinias pritaikyti praktikoje, pradedant gelių formulavimo bandymais laboratorijoje ir baigiant galutinių produktų gamyba LSMU vaistinėje. Be LSMU vaistinės kolektyvo pastangų nebūtų įvykę daugybė vėlesnių produktų kelio į rinką etapų, pradedant nuo įrangos pritaikymo pramoninei gelių gamybai iki produktų registracijos, pakuočių parinkimo ir dizaino, etikečių gamybos. Dėkoju visam LSMU

vaistinės kolektyvui, ypač direktoriui Mantui Jurkoniui ir gamybos koordinatorei Jolitai Stabrauskienei, už pastangas, kantrybę ir darbą įgyvendinant šią idėją“, – kalbėjo U. Bernatonytė.

Netrukus – jau ir LSMU vaistinėje

Ateityje būsimoji farmacininkė žada ir toliau gilintis į inovatyvių dermokosmetinių formuluočių kūrimą, ieškoti inovatyvių sprendimų tobulinant gelius ar kremus.

Naujųjų produktų technologija perduota LSMU vaistinei, patys gaminiai – notifikuoti. Tai reiškia, kad jie atitinka visus saugumo ir kokybės reikalavimus, keliamus kosme-

tikos gaminiams. Šiuo metu vyksta paskutiniai organizaciniai ir įvedimo į rinką etapai, tad pirkėjai jau netrukus galės šiuos produktus įsigyti LSMU vaistinėje.

Pasak prof. J. Bernatoniienės, ją visada itin džiugina ir įkvepia bendradarbiavimas su jaunąja farmacijos specialistų karta.

„Įsteigusi „Farmacijos ateities stipendiją“, įsitikinau, kad studentai ne tik smalsūs, bet ir išskirtinai kūrybingi, drąsiai mąsto, nebijo ieškoti naujų sprendimų. Šiandien turime rezultatą, kuris jau pristatomas rinkai, ir tai, mano nuomone, geriausias įrodymas, kiek daug potencialo turi jaunoji karta, kai jai suteikiama galimybė kurti“, – šypsojosi pašnekovė.

Startuoja Slaugos lyderystės akademija

Kauno klinikose pradedama Slaugos lyderystės akademija – nauja Ligoninės iniciatyva, skirta stiprinti slaugos specialistų lyderystės kompetencijas, skatinti jų profesinį augimą ir aktyvesnį įsitraukimą į sprendimų priėmimą. Akademija kuriama remiantis jau veikiančios Kauno klinikų Lyderystės akademijos patirtimi ir siekiant nuosekliai ugdyti skirtingų sričių lyderius organizacijoje.

Pasak prof. habil. dr. Renaldo Jurkevičiaus, Kauno klinikų generalinio direktoriaus, Slaugos lyderystės akademija yra kryptinga investicija į slaugos specialistų kompetencijų stiprinimą ir jų pasirengimą veikti sudėtingoje, nuolat kintančioje sveikatos priežiūros aplinkoje. „Ji skatina priimti daugiau iniciatyvos, aktyviau įsitraukti į pokyčių įgyvendinimą ir matyti platesnį slaugos vaidmenį organizacijoje. Tai svarbus žingsnis stiprinant visą sveikatos priežiūros sistemą“, – sako Kauno klinikų generalinis direktorius.

Šiuolaikinėje sistemoje slaugos lyderių vaidmuo tampa vis reikšmingesnis. Jie ne tik dalyvauja kasdienėje pacientų priežiūroje, bet ir aktyviai prisideda prie organizacijos strateginių tikslų įgyvendinimo, kokybės standartų diegimo bei inovacijų integravimo į praktiką. Slaugos specialistai vis dažniau įtraukiami į sprendimų priėmimą, o tai stiprina komandinį darbą ir tarpprofesinį bendradarbiavimą.

„Palyginti su ankstesniais laikais, kai slaugos vaidmuo buvo la-

biau susijęs su nurodymų vykdymu, šiandien slaugos lyderiai turi didesnę atsakomybę ir įtaką sprendimams. Jie tampa tiltu tarp pacientų, gydytojų, administracijos atstovų ir visos sveikatos priežiūros sistemos“, – pabrėžia doc. Renata Vimantaitė, Kauno klinikų Slaugos koordinavimo tarnybos vadovė.

Pasak jos, slaugos specialistai šiandien susiduria su vis didėjančiais iššūkiais – augančiu darbo tempu, sudėtingesniais pacientų poreikiais, sparčiai kintančiomis technologijomis ir reikalavimais. Lyderystės įgūdžiai tampa būtini siekiant užtikrinti kokybišką ir saugią pacientų priežiūrą, stiprinti komandos motyvaciją ir efektyviai valdyti pokyčius.

Kauno klinikų slaugos personalo susidomėjimas akademija parodė šios iniciatyvos aktualumą – paraiškas dalyvauti atrankoje pateikė 51 kandidatas. Atranka vyko keliais etapais, kuriuos vykdė nepriklausomi išorės ekspertai: kandidatai dalyvavo nuotoliniuose interviu, kurių metu buvo vertinama jų motyvacija, orientacija į augimą ir lyderio sa-

vybės, taip pat atliko psichologinius gebėjimų ir asmenybės testus. Įvertinus visus rezultatus, į akademiją atrinkta 16 dalyvių.

Slaugos lyderystės akademijos turinys apima devynis modulius, kuriuose dalyviai beveik dvejus metus nuosekliai gilinsis į sveikatos sistemos veikimo principus, organizacijos vaidmenį ir savo, kaip slaugos lyderių, indėlį. „Didelis dėmesys bus skiriamas ateities temoms – inovacijoms, skaitmeninei transformacijai ir naujų techno-

logijų taikymui slaugos praktikoje. Dalyviai mokysis ne tik iš ekspertų, bet ir vieni iš kitų, o įgytas žinias pritaikys realiuose projektuose, kurie turės tiesioginį poveikį kasdinei praktikai“, – pažymi Kauno klinikų generalinis direktorius.

„Tikime, kad Slaugos lyderystės akademijos dalyviai taps pokyčių ambasadoriais, gebančiais inicijuoti sprendimus ir telkti komandas, taip prisidedami prie organizacijos bei visos sveikatos sistemos pažangos“, – priduria profesorius.

Kauno klinikose nuosekliai stiprinama lyderystės kultūra – Ligoninėje siekiama ugdyti įvairių sričių lyderius ir kurti aplinką, skatinančią iniciatyvumą bei atsakomybę. Pirmoji Lyderystės akademija Kauno klinikose startavo 2021 metais, antroji – 2025 metų rudenį. Slaugos lyderystės akademija papildė šią kryptingą lyderystės ugdymo sistemą, stiprindama slaugos specialistų vaidmenį organizacijoje.

Kauno klinikų inf.

avevita | REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1/>
Leidinyi skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Andrius MACAS, Medicinos fakulteto dekanas
Rolandas STANKEVIČIUS, Veterinarijos fakulteto dekanas
Elena BARTKIENĖ, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanė
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Miglė GEDMINĖ, tel. +370 689 47716
Rasa MASIOKAITĖ, tel. 0 37 395806, vt. 5133

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:
Ieva JANKAUSKIENĖ

RĖMĖJAS:

BERLIN-CHEMIE
MENARINI

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Giedrė PŪRIENĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ,
Akademinės leidybos skyriaus vadovė,
tel. 0 37 327243, vt. 5131
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Chirurgijos klinikoje – praktiniai mokymai operacinės komandai

Balandžio pradžioje Kauno klinikų Chirurgijos klinikos operaciniame bloke vyko praktiniai mokymai operacinės komandos nariams – slaugytojoms (instrumentatorėms), gydytojams ir gydytojų rezidentams. Jų metu dalyviai gilinosi į mechaninio siuvimo ir elektrochirurginių sistemų taikymą, lavino praktinius įgūdžius, stiprino tarpusavio bendradarbiavimą ir saugaus darbo principų taikymą kasdienėje praktikoje.

Mokymus vedė išoriniai specialistai, pristatę technologijų veikimo principus ir praktinio taikymo galimybes. Didžiausias dėmesys skirtas praktiniam mokymuisi – darbui su instrumentais saugioje aplinkoje, leidžiančioje stiprinti pasitikėjimą ir komandos pasirengimą.

Kauno klinikų Chirurgijos klinikos slaugos vadovė Daiva Rimkūnienė pasakoja, kad idėja organizuoti tokius mokymus kilo po dalyvavimo panašaus formato praktiniuose mokymuose užsienyje. „Ši patir-

tis sustiprino įsitikinimą, kad vienas efektyviausių būdų stiprinti komandos kompetencijas yra praktinis mokymasis saugioje aplinkoje – prie mokymosi stalo, dirbant su instrumentais ir technologijomis, o ne klinikinės situacijos metu su pacientu“, – teigia D. Rimkūnienė.

Pasak jos, tokie mokymai yra svarbi pacientų saugos dalis. „Praktinis mokymasis leidžia komandai įgyti pasitikėjimo, stiprina tarpusavio bendradarbiavimą ir padeda užtikrinti nuoseklų bei saugų tech-

nologijų taikymą operacinėje. Tai investicija į stiprią komandą, kuri yra kokybiško gydymo pagrindas“, – sako ji.

Nuoseklus dėmesys darbuotojų kompetencijoms stiprinti yra neatsiejama saugios ir kokybiškos sveikatos priežiūros dalis. Chirurgijos klinikoje praktinių įgūdžių stiprinimas planuojamas ir toliau, užtikrinant nuoseklų komandos tobulėjimą bei pasirengimą kasdienėje praktikoje.

Kauno klinikų inf.

Kai kiekviena minutė svarbi: modernūs sprendimai padeda greičiau gydyti sunkiai sergančius vaikus

Kauno klinikų specialistai atkreipia dėmesį, kad šiuolaikinėje medicinoje vis svarbesnį vaidmenį atlieka sprendimai, leidžiantys greitai įvertinti vaiko būklę, tiksliau parinkti gydymą ir nedelsiant pradėti gydymą. Šiuos procesus padeda užtikrinti moderni medicinos įranga, kuri vis plačiau taikoma gydant sunkias, lėtines ar ūmias vaikų ligas.

Vienas iš tokių sprendimų Kauno klinikose – ultragarso tyrimas, atliekamas prie pat paciento lovos. Pasak prof. Vaidoto Gurskio, Kauno klinikų Vaikų ligų klinikos Vaikų intensyviosios terapijos skyriaus vadovo, tai leidžia gydytojui realiu laiku įvertinti vidaus organų būklę ir greitai nustatyti gyvybei pavojingas priežastis. „Šis metodas padeda operatyviai nustatyti skysčių sankaupas krūtinės ąštoje, įvertinti širdies veiklą gaivinimo metu ar tiksliau atlikti kraujagyslių prieigos procedūras, kai vaikų venos sun-

kiai matomos. Tai padeda sumažinti komplikacijų riziką ir leidžia greičiau pradėti gydymą“, – teigia prof. V. Gurskis.

Profesoriaus teigimu, ultragarso vaizdai vaikų medicinoje ypač svarbūs todėl, kad tyrimas yra saugus, nesukelia jonizuojančios spinduliuotės ir gali būti kartojamas tiek kartų, kiek reikia gydymo eigai stebėti. Tai leidžia nuolat vertinti paciento būklę ir laiku koreguoti gydymą, ypač gydant sunkias būklės ar lėtines ligomis sergančius vaikus.

» 6

Kai kiekviena minutė svarbi: modernūs sprendimai padeda greičiau gydyti sunkiai sergančius vaikus

5» Dėl savo praktiškumo šis metodas neretai vadinamas šiuolaikiniu gydytojo „stetoskopu“. Šiuolaikinėse vaikų ligoninėse šiuo instrumentu kasdien naudojasi gydytojai rezidentai, gydytojai specialistai ir slaugytojai, todėl sprendimai gali būti priimami greitai ir užtikrintai visos komandos lygiu.

Kauno klinikų Vaikų raidos ir reabilitacijos skyriaus vadovė Dovilė Važgelienė pabrėžia, kad gydant vaikus svarbios ne tik skubiosios diagnostikos galimybės, bet ir šiuolaikinės reabilitacijos priemonės. Viena jų – polichromatinės šviesos terapija – gydymas specialia šviesa, kuri skatina audinių gijimą, mažina uždegimą ir skausmą. Šis metodas padeda organizmui greičiau atkur-

ti pažeistus audinius ir dažnai taikomas vaikų reabilitacijoje.

„Ši terapija Kauno klinikose taikoma siekiant gerinti mikrocirkuliaciją, mažinti uždegimą ir skausmą, skatinti audinių gijimą. Ji padeda gydant įvairias neurologines, judamojo aparato ligas, žaizdas, periferinių nervų pažeidimus ar lėtinius skausmo sindromus. Tinkamai parinktos fizikinės terapijos priemonės leidžia greičiau atkurti funkcijas ir gerina vaikų gyvenimo kokybę“, – aiškina D. Važgelienė.

Ji pastebi, kad šviesos terapija padeda spręsti ir sudėtingesnes kliniškes situacijas. Pavyzdžiui, šiuo metu skyriuje gydoma 11 metų mergaitė po kelio sąnario lūžio, kuri dėl traumos kurį laiką beveik negalėjo nei sulenkti, nei ištiesti kojos. Taikant kompleksinę reabilitaciją

kartu su šviesos terapija jau pavyko atkurti apie trečdalį judesių amplitudės. Gydomo metu pacientei pasireiškė ir atopinio dermatito bėrimai, kurie šiuo metu yra visiškai išnykę.

Gydytojai taip pat pastebi, kad šviesos terapija gali padėti greičiau gyti pooperaciniams žaizdoms, mažinti komplikacijų riziką bei gali būti taikoma kaip prevencinė priemonė skausmui mažinti prieš kineziterapijos ar ergoterapijos procedūras ir po jų. Tai padeda vaikams lengviau toleruoti reabilitaciją ir pasiekti geresnių gydymo rezultatų.

Dar vienas svarbus sprendimas – Kauno klinikų Vaikų skubios pagalbos skyriuje naudojami specializuoti multifunkciniai vežimėliai, leidžiantys medikų komandai veikti greitai ir tiksliai kritinėse situ-

acijose bei užtikrinti pacientų saugumą. Kauno klinikų Vaikų ligų klinikos slaugos vadovės Elenos Jurkutės teigimu, standartizuotas įrangos išdėstymas padeda sumažinti klaidų tikimybę ir taupo brangų laiką.

„Skubiosios pagalbos metu kiekviena sekundė yra svarbi. Vežimėlio stalčiai suprojektuoti pagal *Broselow* metodą – spalvinė sistema leidžia greitai parinkti vaikui tinkamas vaistų dozes, instrumentų dydžius ir kitą įrangą pagal jo ūgį bei svorį. Tai padeda komandai dirbti koordinuotai ir užtikrina didesnę pacientų saugumą“, – teigia E. Jurkutė.

Specialistai pabrėžia, kad moderni medicinos įranga yra svarbi ne tik gydymo kokybei, bet ir vaikų saugumui bei greitesniam sveikimui, ypač daugėjant pacientų,

sergančių lėtinėmis, retomis ar sudėtingomis ligomis.

Prie vaikų sveikatos priežiūros kokybės gerinimo prisideda ir visuomenės iniciatyvos. Kauno Rotary klubas „Sumus“, jau ne vienus metus remiantis Kauno klinikas, skyrė paramą medicinos įrangai – ultragarsinei diagnostikos sistemai, polichromatinės šviesos terapijos lempai ir trims multifunkciniams skubiosios pagalbos vežimėliams. Šios priemonės padės užtikrinti greitesnius diagnostinius sprendimus, saugesnes procedūras ir efektyvesnę vaikų reabilitaciją.

Medikų teigimu, tokia partnerystė leidžia užtikrinti pažangią ir vaikų poreikius atitinkančią sveikatos priežiūrą bei prisideda prie geresnių gydymo rezultatų.

Kauno klinikų inf.

Mokslinių tyrimų etikos kultūros kūrimas LSMU: atsakingo mokslo pagrindas

Šiuolaikiniai moksliniai tyrimai remiasi aiškiai apibrėžtais tyrimų etikos principais, užtikrinančiais tiriamųjų apsaugą ir visuomenės pasitikėjimą mokslu. Nors etikos vertinimo procesai dažnai suvokiami kaip sudėtingi ar didinantys administracinę naštą, LSMU kryptingai diegiama savianalizės ir konsultavimo kultūra siekia juos paversti konstruktyviu įrankiu, stiprinančiu tyrimų kokybę ir jų tarptautinį patikimumą.

Eimantas Peičius, Aušra Urbonienė, Žydrūnė Luneckaitė, Gvidas Urbonas
LSMU Bioetikos katedra

Šiuolaikinė mokslo pažanga yra neatsiejamai nuo griežtų etikos standartų, kurie tarnauja kaip pagrindas ne tik tiriamųjų saugumui, bet ir paties mokslo tvarumui užtikrinti. Etikos principai nėra vien formalus reikalavimas – tai esminis saugiklis, garantuojantis visuomenės pasitikėjimą mokslu. Nors etinis vertinimas akademinėje aplinkoje neretai vis dar klaidingai tapatinamas su biurokratine kliūtimi ar papildoma administracine našta, LSMU šią paradigmą siekia keisti iš esmės, kryptingai diegiant etinės savianalizės įrankius ir konsultavimu grįstą pagalbą tyrėjams ir studentams.

Mokslinių tyrimų etikos svarba

Kodėl reikalinga mokslinių tyrimų etika? Didesnis dėmesys šiam klausimui kilo po neįmogiškų nacių eksperimentų Antrojo pasaulinio karo metais. 1946–1947 m. vykęs Niurnbergo tribunolas pabrėžė esminę nuostatą: dalyvauti moksliniame tyrime gali tik visiškai laisva valia sutikęs asmuo. Tai įmanoma tik tuomet, kai žmogui netaikoma jokia prievarta ir suteikiama visa informacija apie tyrimo tikslus, eigą, galimą naudą ir žalą. Vėliau tyrimų reglamentavimą stiprino kiti svarbūs dokumentai: Belmonto pranešimas (1979), Pasaulio gydytojų asociacijos Helsinkio deklaracija (1964–2024) bei ET Konvencija dėl žmogaus teisių ir orumo apsaugos biologijos ir medicinos taikymo srityje (1997), sutrumpintai. Žmogaus teisių

ir biomedicinos konvencija. Juose įtvirtinti principai, kuriais privalo vadovautis kiekvienas tyrėjas – nuo pradedančio mokslinį kelią studento iki patyrusio tyrėjo, projekto vadovo.

Nors mokslinių tyrimų etikos gairės nuolat tobulinamos, kartinės nuostatos išlieka nepajudinamos: mokslo pažanga negali vykti pažeidžiant žmogaus teises ir tiriamųjų orumą, tyrimo nauda visuomet turi nusverti galimą riziką, o subjekto – tiriamojo – interesai yra svarbesni už mokslo ir visuomenės siekius. Tyrėjai, užtikrindami savanorišką sutikimą, konfidencialumą ir duomenų apsaugą, gerbia tyrimo dalyvių teises ir orumą. Taip pat tyrėjai įsipareigoja kurti naujas mokslo žinias atsakingai ir vadovautis mokslinio sąžiningumo kriterijais, s rodo atsakomybę visuomenei, kuri, plačiąja prasme, fi-

nansuoja šiuos tyrimus. LSMU Etikos kodeksas įtvirtina principą, jog kiekvienas universiteto bendruomenės narys privalo vykdyti mokslinius tyrimus laikydamasis aukščiausių etikos standartų. Tai atitinka ir PSO nuostatą, kad bus palaikomi ir finansuojami tik tie tyrimai, kurie vykdomi pagal aukščiausius etikos standartus, o visi tyrimai su žmonėmis turi būti įvertinti tyrimų etikos komitetų ar kitų etinės priežiūros institucijų.

LSMU tyrimų etikos struktūra

Universitete mokslinių tyrimų etiniai principai nėra vien teorinės gairės – jie integruojami į kasdienę praktiką per aiškias procedūras, vertinimo mechanizmus, konsultacijas ir įsiklausymą į bendruomenės poreikius. Remiantis LSMU deklaruojamų vertybių pagrindu bei geriausiais Vakarų universitetuose vyraujančiais etinės priežiūros pavyzdžiais, tuomečiame Kauno medicinos universitete 2003 metais buvo įkurtas Bioetikos centras kaip neakademiniškas funkcionalus padalinys, atsakingas už studentų atliekamų tyrimų etinę priežiūrą.

Slaugytoja – kaip „miego fėja“: apie darbą operacinėje, studijas LSMU ir kelią į profesiją

Universitetinės slaugos studijos gali atverti duris į įdomią, netgi kiek neįprastą karjerą. Nuolatinė slaugytojos darbo vieta gali tapti operacinė.

Rasa Masiokaite
Išorinės komunikacijos specialistė

Šį darbą dirbančias specialistes vadina „miego fėjomis“ – nes būtent jos pasitinka pacientą prieš operaciją, nuramina, paruošia procedūrai, leidžia medikamentus, pasirūpina, kad žmogus operacijos metu nejaustų skausmo. Pacientui pabudus po neįjautos, slaugytoja dažniausiai būna pirmasis pamatytas žmogus.

„Ši profesija reikalauja ne tik medicininių žinių, bet ir gebėjimo bendrauti su žmonėmis“, – pabrėžė Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) ligininės Kauno klinikų Anesteziologijos klinikoje dirbanti anesteziologijos ir intensyviosios terapijos slaugytoja, LSMU slaugos studijų absolventė ir slaugos doktorantė Evelina Alūzaitė.

Slaugytojos diena – tarsi iš dviejų dalių: dienomis – darbas Anesteziologijos klinikoje, vakarais – studijos slaugos krypties doktorantūroje.

Pirmasis darbas – dar studijų metu

Darbo patirtį pagal specialybę E. Alūzaitė pradėjo kaupti dar studijuodama LSMU slaugos bakalauro studijų programoje. Covid-19 vakcinacijos centre ji skiepijo pacientus nuo šios infekcijos.

Šiandien slaugytojos darbas – kur kas sudėtingesnis ir atsakingesnis. Ji pasirenko gana naują ir itin dinamišką specializaciją – anesteziologijos ir intensyviosios terapijos slaugytojos darbą operacinėje. Nors kiekviena diena – vis kitokia, keičiasi ir operacijų pobūdis, ir pacientų sveikatos rodikliai, slaugytojai kasdien ten-

ka ta pati pagrindinė veikla: suleisti pacientui medikamentus, kad jis operacijos metu jaustųsi komfortiškai, kad miego metu būtų užtikrintas skausmo malšinimas.

Nuo politikos mokslų – iki slaugos

E. Alūzaitės profesinis kelias klostėsi kitaip, nei iš pradžių planavo. Mokykloje labiausiai traukė politikos mokslų studijos. Tačiau užteko apsilankyti Kėdainių ligininėje veikusiam slaugytojų būrelyje – ir pradinės nuostatos ėmė keistis.

„Ligininėje lankiausi kiekvieną savaitę, galėjau iš arti stebėti, ką veikia slaugytojos, ir net šiek tiek padėti. Iš pradžių slaugytojo darbas sudomino, pasirodė prasmingas ir įdomus, o pamažu supratau, kad būtent tai ir norėčiau studijuoti“, – pasakoja ji.

Siekis mokytis pasirinktos specialybės buvo išbandytas ir priėmimo metu. Pirmuoju bandymu nepatekusi į norimą specialybę, E. Alūzaitė pasirinko veterinarinę mediciną LSMU – vis dėlto, pasitarusi su artimaisiais, kitame etape vėl pretendavo į slaugos studijas – ir buvo priimta.

Sunkiausia – išmokti mokytis

Prisiminusi studijų laikotarpį LSMU, slaugytoja šį etapą vadina vienu geriausių: savarankiško gyvenimo pradžia, pirmąsyk atskirai nuo tėvų. Didelį vaidmenį suvaidino ir bendramoksliai – vieningi, draugiški, padedantys, palaikantys. O palaikymo ištis reikėjo, nes pirmasis slaugos studijų kursas jai buvo sunkiausias: teko iš naujo atrasti būdų, kaip mokytis, kaip greitai suvokti ir įsiminti daugybę įvairios informacijos.

Jei mokykloje išmoksti iš vadovėlio, ir kontrolinis darbas – tik iš to, ką mokeisi, universitete viskas kitaip – egzaminai sudėtingesni, reikia daug gilintis, suprasti. Studentė pradėjo ieškoti sau tinkamų metodų – naudojo mokymosi korteles, vizualius užrašus, brėžinius ir piešinius.

Pirmas pacientas ir pamirštas prisistatymas

Studijų metu pirmiausia mokomasi simuliacijų klasėse: leisti vaistus, punktuoti venas, kitų procedūrų išmokstama dirbant su manekonais ir muliažais. O pirmasis tikras pacientas E. Alūzaitėi iki šiol išliko labai ryškus prisiminimas. Iš streso net pamiršo paklausti paciento vardo ir pati prisistatyti.

„Tiesiog priėjau, suleidau vaistus – ir viskas“, – šypsodamasi prisimena ji.

Vėliau tai tapo svarbia pamoka. Ji suprato, kad pacientui svarbu žinoti, kas tu esi, ką darai. Pasak slaugytojos, medicinoje svarbi ne tik technika ar procedūros. Kartais paciento būklę galima palengvinti vien pasišnekėjus su juo: rūpestingumas, atjauta, gebėjimas išklausti, rasti reikiamą žodį dirbant su žmonėmis – ne tik didžiulis privalumas, bet ir būtinybė.

Darbe reikalingi praktiniai įgūdžiai tobulėjo su laiku. Slaugytojos laikosi taisyklės: jei keletą kartų nepavyksta kokia procedūra, tarkime „rasti“ ir punktuoti veną – pasikviečia kolegę. Prašyti pagalbos nėra blogai. E. Alūzaitė šyptelėjo, kad dabar tokios pagalbos jau kviečiama ji pati.

Konkrečių slaugos specializaciją E. Alūzaitė atrado studijuodama išplėstinės slaugos praktikos magistrantūroje, anesteziologijos ir intensy-

viosios terapijos programoje, kai pirmą kartą teko stebėti cezario pjūvio operaciją. Tai buvo tam tikro lūžio momentas: suprato, kad nori dirbti operacinėje, kiek vėliau – kad būtent anesteziologijos srityje.

Nesustoja tobulėti

Darbas operacinėje dažnai būna emociškai sudėtingas. Kartais būna labai sunkių dienų: gaivinimai, ūmios būklės, nestabilios būklės pacientai. Streso daug, nes tai – atsakomybė už paciento gyvybę. Tačiau E. Alūzaitė sako esanti ramaus, net šaltakraujiško būdo, net stresinėse situacijose išlieka rami.

Atsipalaiduoti po darbo dienos padeda paprasti dalykai – pasivaikščiojimai gamtoje, gera knyga. Slaugytoja stengiasi vadovautis principu: išėjimui iš ligininės teritorijos – ir darbą palieki už durų.

Pastaruoju metu nemažai laiko užima doktorantūros studijos. Tai – tiesioginį darbą gerokai papildanti slaugos mokslo sritis: slaugos inova-

cijos, moksliniai atradimai, skaitmeninės technologijos. Studijos padeda tobulėti kaip specialistei ir kartu atitraukia mintis nuo kasdienio darbo.

Svarstantiesiems apie slaugos studijas E. Alūzaitė pataria pirmiausia išbandyti save realioje aplinkoje – nuvykti į ligininę, pabandyti savanoriauti ar kitaip stebėti tokį darbą iš arti. Svarbu atsakyti sau: ar nebijosiu kraujo? Ar galėsiu dirbti tokioje aplinkoje? Ar tikrai jaučiu, kad čia mano vieta? Visų kitų įgūdžių, anot slaugytojos, galima išmokti.

„Slaugytojo veikla išsiskiria didele įvairove. Galima dirbti ligininės skyriuje, pirminėje sveikatos priežiūroje, skubiosios pagalbos tarnyboje, šeimos gydytojo komandoje. Tačiau pirmiausia verta tiesiog išbandyti savo jėgas – tada savo vietą rasti bus daug lengviau“, – sako anesteziologijos reanimatologijos slaugytoja.

LSMU Slaugos fakultete vyksta ir kitų paklausių slaugos ir reabilitacijos programų studijos: akušerijos, ergoterapijos, kineziterapijos.

Veterinarijos mėnuo prasidėjo renginiu, skirtu LSMU bendruomenės vaikams ir augintiniams

Jau tradicija tapęs Veterinarijos mėnuo, skirtas paminėti veterinarijos gydytojo profesiją ir jos svarbą visuomenei, šiais metais balandžio 1-ąją prasidėjo pirmuoju renginiu LSMU bendruomenei „Kartu su vaikais ir augintiniais“.

Smagus ir turiningas renginys apie gyvenimą su augintiniais prasidėjo jaukiame ir atnaujintoje Veterinarijos akademijos (VA) vidinio kiemelio erdvėje, kur susirinko vaikai, jų tėveliai ir, žinoma, keturkojai draugai. Renginio atidarymo metu netrūko geros nuotaikos – šuniukai demonstravo įvairius triukus, klausė komandų, o vaikai su dideliu susidomėjimu stebėjo jų pasirodymus. Vėliau visi kartu atliko trumpą, linksną

mankštelę, bandydami atkartoti šuniukų judesius – tai sukėlė daug juoko ir padėjo dar labiau įsitraukti į renginio atmosferą.

Po įžanginių veiklų dalyviai pasiskirstė į komandas ir leidosi į pažintinę kelionę po skirtingas erdves. Pirmiausia aplankė Stambijų gyvūnų kliniką, kur turėjo galimybę iš arti pamatyti, kaip prižiūrimi ir gydomi tokie gyvūnai kaip arkliai ar karvės. Ekskursijos metu buvo aprodytos operacinės, papasakota apie veterinarų darbą, parodyta įranga. Vaikams tai buvo ne tik įdomu, bet ir labai naudinga – daugelis pirmą kartą pamatė, kaip vyksta gyvūnų gydymas. Vėliau kelionė tęsėsi VA Simuliacijų centre, kur laukė dar daugiau įspūdžių. Čia dalyviai galėjo susipažinti su specialiomis mokymo patalpomis, skirtomis būsimo veterinarinio specialistų praktikai.

■ Lektorės U. Nedzinskaitės augintinė Loja rodo triukus vaikams.

Projektas „Bendrieji veiksmai kvėpavimo takų ligoms“ (angl. *Joint Action on REspiratory Diseases, JARED*)

Visuomenės sveikatos fakulteto Profilaktinės medicinos katedros tyrėjos doc. dr. Auksė Domeikienė, asist. dr. Justina Paulauskienė ir asist. Lina Šnipaitienė dalyvauja projekte JARED (angl. *Joint Action on REspiratory Diseases*), kurio tikslas – reikšmingai sumažinti lėtinių kvėpavimo takų ligų našlą Europoje. Tyrėjos kartu su tarptautine komanda dalyvauja įgyvendinant 5.2 užduotį.

■ Doc. dr. Auksė Domeikienė.

■ Asist. dr. Justina Paulauskienė.

■ Asist. Lina Šnipaitienė.

Projekte derinamos inovatyvios skaitmeninės sveikatos technologijos, didinama diagnostikos prieiga ir stiprinamas sveikatos raštingumas. Šios priemonės skirtos efektyvesniam lėtinių kvėpavimo takų valdymui ir jų prevencijai stiprinti. Projektas grindžiamas tarpdisciplininiu bendradarbiavimu, įtraukiant įvairius sveikatos sistemos dalyvius.

Vienas pagrindinių kvėpavimo takų ligų rizikos veiksnių yra tabako ir nikotino vartojimas, todėl jo prevencija yra esminė priemonė mažinant šių ligų paplitimą ir ligos našlą. Nors pastaraisiais dešimtmečiais imtasi reikšmingų veiksnių mažinančių rūkymą, nauji nikotino produktai tapo vienu didžiausių iššūkių. Visuomenėje ir tarp sveikatos priežiūros specialistų vyrauja klaidingos nuostatos bei nuomonės, o šių produktų vartojimas sparčiai plinta, ypač tarp jaunimo.

Pirmaisiais JARED projekto metais 5.2 užduotyje daugiausia dėmesio skirta žinių ir gebėjimų, susijusių su rūkymo metimu ir prevencija, stiprinimui, ypatingą dėmesį skiriant naujiems nikotino produktams. Į šią veiklą įvairiais lygmenimis įsitraukė partneriai iš Suomijos, Vengrijos, Lietuvos, Latvijos, Italijos, Lenkijos ir Portugalijos. Buvo atlikta nacionalinės rūkymo metimo situacijos analizė, leidusi įvertinti esamas praktikas, iššūkius ir poreikius. Įvykdytos dvi internetinės apklausos tarp specialistų, teikiančių pagalbą metant rūkyti, siekiant įvertinti jų patirtį, žinių spragas ir mokymų poreikį. Lygiagrečiai buvo atlikta mokytojų internetinė apklausa, skirta įvertinti mokyklose taikomą prevencinę praktiką ir gebėjimus nikotino bei tabako vartojimo prevencijos srityje.

Projekto Nr.: 101183391

Projekto akronimas: JARED

Projekto vadovas (LSMU): prof. Skaidrius Miliauskas

Projekto koordinatorius: Orszagos Koranyi Pulmonologiai Intezet (Vengrija), Ildiko Toth

Finansavimas: Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji agentūra (HaDEA)

Bendra projekto vertė: 4 799 999,95 Eur

Projekto vertės dalis, skirta LSMU: 363 209,36 Eur

Projekto terminas: nuo 2024-12-01 iki 2027-11-30

Projekto puslapis: <https://europeanlung.org/jared/>

LSMU tarptautiniai projektai puslapis: <https://lsmu.lt/mokslas-ir-inovacijos/projektai/tarptautiniai-projektai/bendrieji-veiksmai-kvepavimo-taku-ligoms/>

Remiantis gautais rezultatais, antraisiais projekto metais bus kuriamos metodinės priemonės mokytojams ir asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, ypatingą dėmesį skiriant naujiems nikotino produk-

tams. Taip pat planuojama teikti siūlymus dėl esamų rūkymo metimo ir prevencijos gairių atnaujinimo bei rengti komunikacijos priemones.

Profilaktinės medicinos katedros inf.

Veterinarijos mėnuo prasidėjo renginiu, skirtu LSMU bendruomenės vaikams ir augintiniams

7» Didžiausią susidomėjimą sukėlė galimybė patiems išbandyti tam tikras procedūras, pavyzdžiui, „sušvirkšti vaisius“ naudojant simuliacinius modelius. Tai buvo puiki proga pasijusti tikrais veterinarais.

Kita stotelė – muziejus, kuriame muziejaus vadovė įdomiai papasakojo apie klinikų istoriją, veiklą ir gyvūnų priežiūrą. Vaikai buvo aktyviai įtraukti – jiems buvo užduodami klausimai, o teisingai atsakiusieji buvo apdovanojami prizais. Tai skatino klausytis atidžiai ir dalyvauti diskusijoje.

Ekskursijos pabaigoje visi apsilankė Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje. Čia buvo aprodytos modernios patalpos: rentgeno kabinetai, operacinės, taip pat studentų poilsio zonos. Dalyviai sužinojo, kaip gydomi mažesni augintiniai – šunys, katės ir kiti namų gyvūnai, kokia įranga naudojama jų sveikatai užtikrinti. Vaikai apžiūrėjo naujausią klinikos

■ Trenerės I. Pašakinskaitės augintinė Lava klusniai vykdo komandas

pasididžiavimą – pažangiausią Baltijos šalyse didžiulį kompiuterinės tomografijos aparatą.

Sugrįžus į vidinį kiemelį, laukė

kūrybinės ir pramoginės veiklos. Vaikai galėjo piešti savo mylimus augintinius spalvotomis kreidelėmis ant plytelių. Už teisingus atsakymus

■ VA muziejaus vadovė L. Baršauskienė pristato vaikams veterinarijos istoriją

vėl buvo galima laimėti prizų, todėl netrūko nei azarto, nei gerų emocijų.

Ši šventė tapo gražiu priminimu, kad ryšys tarp žmogaus ir gyvū-

no yra kupinas rūpesčio, pagarbos ir meilės – vertybių, kurias verta puoselėti nuo pat mažens.

Veterinarijos fakulteto inf.

Mokslinių tyrimų etikos kultūros kūrimas LSMU: atsakingo mokslo pagrindas

6» Siekiant užtikrinti visų universiteto padalinių atstovavimą, 2016 metais veiklą pradėjo Bioetikos centro valdyba, atsakinga prorektoriumi studijoms. Ši valdyba, vienijanti visų fakultetų, Bioetikos katedros bei Studentų sąjungos atstovus, priima sprendimus dėl studentų etinės priežiūros tvarkos, taip pat mokslinių tyrimų etikos komitetų veiklos vertinimo kriterijų ir su planuojamais mokslinių tyrimų dokumentacijos rengimo principais. Šis žingsnis tapo naujo etapo pradžia, telkiant akademinę bendruomenę bendram tikslui – puoselėti mokslinių tyrimų etikos kultūrą.

Pastaraisiais metais atnaujinus Studijų reglamentą, Bioetikos centro pritarimas tapo privalomas visų pakopų ir studijų programų studentams, o pats Centras įsitvirtino kaip pagrindinė platforma, užtikrinanti tyrimų etikos priežiūrą, konsultavimą bei studentų bioetinių kompetencijų ugdymą. Esminis pokytis įvyko studentų atliekamų tyrimų etinio vertinimo sistemoje: dabar ji remiasi kiekvieno studento įsipareigojimu atlikti savo planuojamo tyrimo etinę savianalizę. Etinė savianalizė apima aktualius ir jautrius klausimus, į kuriuos, planuodamas savo baigiamąjį darbą ar kitą tyrimą, studentas turėtų atsakyti prieš pradėdamas mokslinį-tiriamąjį darbą. Rengiant paraišką pritarimui gauti yra itin svarbus mokslinio darbo vadovo vaidmuo: jis veikia kaip pirminis etikos garantas ir pagrindinis mentorius, ugdamas studento mokslinį sąžiningumą bei vertybinę atsakomybę nuo pat pirmojo tyrimo žingsnio. Skiepydamas atsakingo tyrėjo kultūrą, vadovas užtikrina, kad etika taptų neatsiejama ir natūralia viso tyrimo proceso dalimi. Taip etika tampa ne

kliūtimi „gauti leidimą“, o kokybiško ir pripažįstamo mokslo pagrindu.

Pastaba: atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2023 metų etinės savianalizės anкета buvo integruota į LSMU informacinę sistemą (IS).

Atitiktis mokslinių tyrimų etikai komitetams LSMU

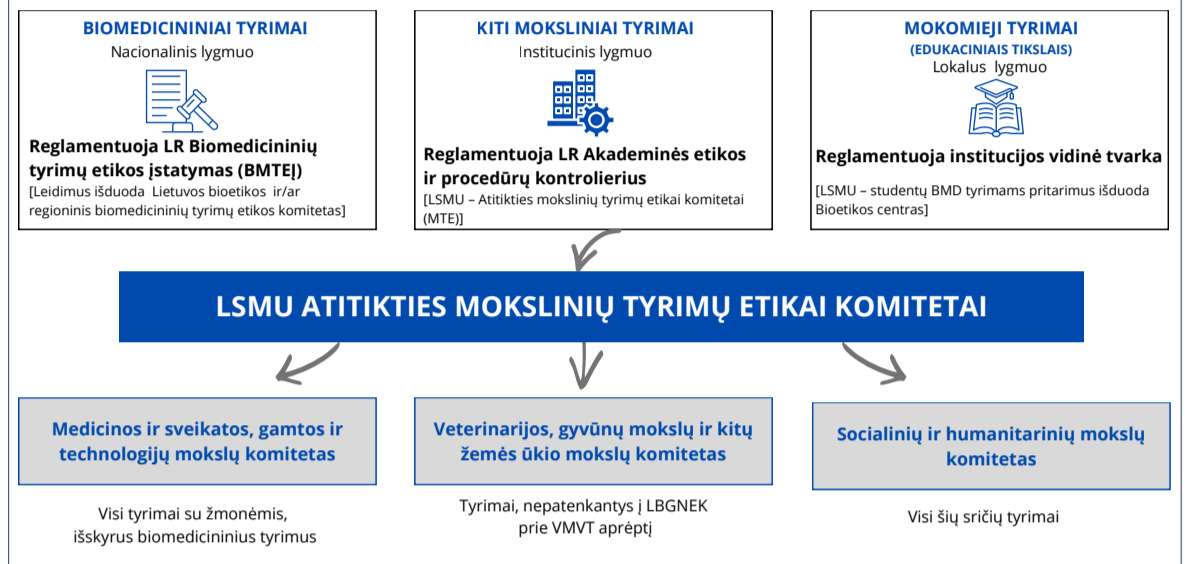
2023 metais Lietuvos sveikatos mokslų universitete pradėjo veikti institucinio lygmens mokslinių tyrimų etikai komitetai. Taikant „vieno langelio“ principą, Bioetikos centras administruoja paraiškų pateikimo ir leidimų išdavimo procesus, tačiau ekspertinį vertinimą ir sprendimus dėl atitikties tyrimų etikai priima savarankiškai veikiantys komitetai. Šiuo metu universitete, atstovaudami pagrindines mokslo sritis, veikia trys mokslinių tyrimų etikos komitetai:

- Medicinos ir sveikatos, gamtos ir technologijų mokslų komitetas;
- Veterinarijos, gyvūnų mokslų ir kitų žemės ūkio mokslų komitetas;
- Socialinių ir humanitarinių mokslų komitetas.

Per pastaruosius dvejus metus nuo atitikties mokslinių tyrimų etikai komitetų įkūrimo tyrėjams buvo išduotas 81 leidimas; tiek studentams, tiek tyrėjams buvo organizuota daugiau negu šimtas konsultacijų.

Svarbu dar kartą atkreipti visų tyrėjų dėmesį į tai, kad eksperimentinius bandymus su gyvūnais ir biomedicininis tyrimus su žmonėmis griežtai reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai. Tačiau jei jūsų tyrimas nepatenka į biomedicininis tyrimų, bandymų su gyvūnais ar kitą įstatymais griežtai reglamentuotą sritį, rekomenduotina gauti institucinio lygmens komiteto leidimą, kuris tikėtina bus reikalingas rengiant mokslines publikacijas.

MOKSLINIŲ TYRIMŲ ETINĖ PRIEŽIŪRA

Tyrimų etikos iššūkiai ir perspektyvos

Etiškas tyrimo atlikimas kartais iškelia nemažai iššūkių tiek tyrėjams, tiek tyrimų etikos komitetų ekspertams, nes nuolat vyksta pokyčiai, susiję su duomenų apsauga, besikeičiančiu požiūriu į gyvūnus ir jų gerovę, daugėja tarpdisciplininių tyrimų projektų.

Moksliniai projektai, apimančys kelias disciplinas, dažnai remiasi mišriais metodais, todėl susiduria su persidengiančiais standartais bei specifinėmis rizikos formomis. Atsižvelgdami į tai, komitetai turi operatyviai reaguoti į kylančius iššūkius ir nuolat tobulinti etinio vertinimo procesus. Nauji iššūkiai kyla ir dėl istoriškai pasikeitusio požiūrio į gyvūnus – etikos principai, taikomi tyrimams su žmonėmis, tapo aktualūs ir tyrimams su gyvūnais, turinčiais šeiminingus. Tapo itin svarbu užtikrinti savininko

informavimą ir sutikimą dėl gyvūno duomenų rinkimo mokslo tikslais.

Tikėtina, kad šių komitetų vaidmuo dar labiau didės daugėjant tyrimų, kuriuose planuojama taikyti dirbtinio intelekto įrankius. Tiek komitetų nariams, tiek tyrėjams nuolatinis mokymasis ir institucinis palaikymas ateityje bus dar labiau reikalingas, ypač augant dirbtinio intelekto, skaitmeninių įrankių ir didžiųjų duomenų („Big Data“) plėtrai moksliniuose tyrimuose.

LSMU Bioetikos centro misija – suteikti būsimiems sveikatos priežiūros specialistams kompetencijų, kurios įgalintų juos atlikti teisėtus, metodologiškai pagrįstus ir etiškai atsakingus tyrimus visose mokslo srityse. Studentams etinė planuojamo tyrimo savianalizė tampa viena pirmųjų svarbių profesinės atsakomybės patirčių, padedančių pagrindą tolimesnei karjerai bei ugdančių

gebėjimą savarankiškai identifikuoti etines dilemas sparčiai kintančioje mokslo aplinkoje. Bioetikos centras kartu su Bioetikos katedros komanda ne tik konsultuoja studentus ar didina jų praktinius gebėjimus, bet ir rengia tobulinimosi kursus mokslinių darbų vadovams bei įsitraukia į mokslinius projektus, taip užtikrindami etišką tyrimų dizainą.

Kurdami etiško mokslo kultūrą šiandien, mes visi investuojame į tvarią ir patikimą sveikatos mokslų ateitį bei stipriname pasitikėjimą universitetu, kuriame mokslo pažanga ir pagarba tiriamajam – tiek žmogui, tiek gyvūnui – eina išvien.

Jei norite pasitarti, pateikti pasiūlymą, konsultuotis ar turite klausimų dėl mokslinių tyrimų etikos, maloniai kviečiame kreiptis į LSMU Bioetikos centrą el. paštu bec@lsmu.lt. Daugiau informacijos: lsmu.lt/bioetikos-centras

Ksenotransplantacijos perspektyvos etiniu ir moraliniu aspektu: bažnyčios požiūris

Kovo 24 d. Vatikane buvo pristatytas Popiežiškiosios gyvybės akademijos parengtas dokumentas „Ksenotransplantacijos perspektyva – moksliniai aspektai ir etiniai svarstymai“. Panašus dokumentas buvo parengtas ir pristatytas dar 2001 m. Tačiau sparti mokslo pažanga ir nuolat atsiveriančios naujos galimybės lėmė būtinybę į šią labai aktualią sritį pažvelgti išsamiau ir giliau, prieš akis turint ne vien tik medicininius, bet ir etinius bei moralinius aspektus.

Dokumentas sudarytas iš dviejų dalių. Pirmojoje dalyje išsamiai aptariama situacija pasaulyje. Akcentuojama, kad transplantacija yra veiksminga gydant ypač sunkias ligas. Nors praėjo dvidešimt penkeri metai nuo pirmojo išsamiai šią sritį nagrinėjančio Bažnyčios dokumento, pasirodė, kad reikia atnaujinti ypač tą dokumento dalį, kurioje kalbama apie ksenotransplantacijai skirtų gyvūnų priežiūrą, mokslinių eksperimentų etiškumą, genetinę

inžineriją, pagarbos ir gerovės užtikrinimą, transplantuotų organų atmetimo ir ksenozoonozės rizikos mažinimą. Pripažinta, kad šiuo atveju mokslo pažanga yra didelė, tačiau vis dar reikalingi tolimesni nuoseklūs tyrimai, siekiant dar didesnio proveržio šioje srityje.

Dokumente didelis dėmesys skiriamas etiniam – moraliniam aspektui. Keliami klausimai, ar žmogus gali kištis į kūriniją, galbūt net kai ką modifikuoti? Kaip nustatyti

etiškas, moralines ir net antropologines ribas? Visgi akcentuojama, kad teologiniu požiūriu žmogus yra sukurtas pagal Kūrėjo paveiklą ir panašumą. Todėl šiuo atveju žmogaus uždavinys šioje žemėje – dalyvauti pasaulio kūrimo veikime: pats būdamas kūrinijos viršūnė, žmogus gali kryptingai vystyti kūrybą, „viešpataudamas ir jūros žuvims, ir padangių sparnuočiams, ir visiems gyvūnams“. Ši giluminė žmogaus misija kyla iš jo prigimties transcendentumo. Todėl reikia dėti visas pastangas, kad kiekvieno žmogaus gyvenimas, kaip sako dokumente cituojamas šventasis Ireniejus Lionietis, būtų Dievui šlovė, o žmogaus gyvenimas – Dievo vizija.

Žmogus gali skirtingai tarnauti gyvybei. Įvairios transplantacijos rūšys, tarp jų ir ksenotransplantacija, jei ji atitinka orumą ir etinius reikalavimus, gali pasitarnauti gyvybei. Todėl Bažnyčia neprieštaruja trans-

plantacijai, tačiau ragina atkreipti dėmesį į keletą dalykų: ksenotransplantacija pirmiausia turi remtis būtinybe ir nepažeisti biologinės įvairovės, vengiant nereikalingų kančių patiems gyvūnams, nekontroliuojamų genetinių modifikacijų, kurios galėtų reikšmingai pakeisti biologinę įvairovę ir rūšių pusiausvyrą gyvūnų pasaulyje. Akcentuojama, kad, siekiant šioje srityje mažais žingsniais žengti pirmyn, būtina:

- 1) skirti dėmesį genetiškai modifikuotų gyvūnų gerovei, siekiant įvertinti transgeno raiškos poveikį, bet kokius anatominius, fiziologinius ir elgesio aspektus, ribojant streso ir skausmo, kančios ir sielvarto lygį;
- 2) atsižvelgti į poveikį palikuonims ir bet kokį neigiamą poveikį aplinkai;
- 3) tikslinga, kad tokie gyvūnai būtų griežtai kontroliuojami ir nebūtų išleidžiami į aplinką;
- 4) eksperimentuose naudoja-

mų gyvūnų skaičius turi būti kuo labiau sumažintas;

5) organai ir (arba) audiniai turi būti pašalinti vienos chirurginės procedūros metu;

6) kiekvieną bandymų su gyvūnais protokolą turi įvertinti kompetentingas etikos komitetas.

Taip pat ir žmonėms, kuriems ši procedūra būtina, reikalingas itin išsamus gerai informuotas sutikimas ir atlikta išsami tų pacientų patikra.

Dokumente akcentuojamas bendros teisės būtinumas, kad visuomenė gautų kiek galima daugiau atsakymų į šia tema kylančius klausimus. Juk nėra didesnio rūpesčio, nei siekis, kad kiekvieno žmogaus gyvenimas atspindėtų Dievo viziją.

Visas tekstas italų kalba: https://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_academies/acdlife/documents/rc_pa_acdlife_doc_20010926_xenotrapianti_it.html

Kauno klinikų kapelionas kun. dr. Nerijus Pipiras

SKELBIMĄ LAIKYTI NEGALIOJANČIU

Kauno klinikų skelbimą, patalpintą savaitraštyje „Ave vita“, 2026 m. balandžio 1 d. leidinyje Nr. 13, dėl konkurso „Bendrosios praktikos slaugytojo 2,0 et. (2 x 1,0 et.) Dienos paslaugų koordinavimo tarnybos Chemoterapijos dienos stacionaro skyriuje“, laikyti negaliojančiu.

BCNA2026
18th Conference
of Baltic Child Neurology
Association
15–16 May, 2026
Kaunas, Lithuania

Baltijos šalių vaikų neurologų asociacija kartu su Lietuvos vaikų neurologų asociacija ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetu organizuoja 18-ąją Baltijos šalių vaikų neurologų asociacijos (BCNA) kasmetinę mokslinę praktinę konferenciją „Time and Timing in Child Neurology“ (liet. Laikas ir jo reikšmė vaikų neurologijoje).

Data: 2026 m. gegužės 15–16 d.
Vieta: Viešbučio „Radisson Hotel Kaunas“ konferencijų centras, K. Donelaičio g. 27, Kaunas

Konferencija skirta vaikų neurologams, gydytojams neurologams, genetikams, patologams, pulmonologams, ortopedams, kitų specialybių gydytojams, fizioterapeutams, slaugytojams.

Konferencijos dalyviams bus išduodami 17 akad. valandų LSMU kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai.

Daugiau informacijos ir registracija:
<https://reg.eventas.lt/BCNA2026>

Konferencijos sekretoriatas: EVENTAS (PCO&AMC) | +370 686 44483 | registracija@eventas.lt
www.eventas.lt | [FB@KvalifikuotasMedikas](https://www.facebook.com/KvalifikuotasMedikas)

KAUNO KLINIKŲ KRAUJO CENTRAS

JŪSŲ PADOVANOTAS KRAUJAS GALI SUGRAŽINTI SVEIKATĄ AR NET IŠGELBĖTI GYVYBĘ

TAPK KRAUJO DONORU

KAUNO KLINIKŲ KRAUJO CENTRAS
Eivenių g. 2,
Kaunas

+370 37 326500
kraujo.centras@kaunoklinikos.lt
Kauno klinikų Kraujo centras

Skaudžią netekties valandą, mirus brangiai Mamai, nuoširdžiai užjaučiame Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Anestezilogijos klinikos docentus, gydytojus anesteziologus reanimatologus Iloną Razlevičę ir Tomą Bukauską. Telydi Jus ir Jūsų šeimas paguoda ir dvasios stiprybė.

Kauno klinikų Anestezilogijos klinikos kolegos

PRO MEMORIA

PROF. HABIL. DR. HENRIKAS STANKEVIČIUS (1933–2026)

Anapilin iškeliavo buvęs Veterinarijos akademijos profesorius H. Stankevičius.

Netekome iškilaus mokslininko, pedagogo ir ilgamečio akademinės bendruomenės nario prof. habil. dr. Henriko Stankevičiaus (1933–2026). Jo gyvenimas buvo skirtas veterinarijos mokslui, biomedicinos tyrimams ir jaunųjų specialistų ugdymui, o reikšmingi darbai maisto žaliavų ir biotechnologijų srityse paliko ryškų pėdsaką moksle.

Reiškiamo nuoširdžių užuojautą velionio žmonai Marijai Stankevičienei, artimiesiems ir kolegoms. Prof. H. Stankevičiaus atminimas išliks jo darbuose ir jį pažinojusiųjų širdyse.

VIEŠASIS PRANEŠIMAS

Balandžio 20 d. 13 val. LSMU VA Centrinė rūmų dr. S. Jankausko auditorijoje (Tilžės g. 18) lekt. **dr. Inga Stadalienė** skaitys viešąją paskaitą „**Hiperadrenokortizmo diagnostikos ir gydymo šunims ypatumai**“. Maloniai kviečiame dalyvauti!

Balandžio 22 d. 8.30 val. LSMU Veterinarijos akademijos S. Jankausko auditorijoje (Tilžės g. 18, Kaunas) LSMU VF Veterinarinės patobiologijos katedros asistentė **dr. Rasa Adomkienė** skaitys viešąjį pranešimą „**Sukčiavimas maisto produktų srityje ir rizika Europos Sąjungoje**“. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija
INFEKTOLOGIJA 2026
2026 M. BIRŽELIO 5 D.
KLAIPĖDA
www.lid.lt

Gerbiami kolegos, maloniai kviečiame Jus dalyvauti Lietuvos infektologų draugijos, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Infekcinių ligų klinikos ir Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Klinikinės medicinos instituto Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinikos organizuojamoje tarptautinėje mokslinėje praktinėje konferencijoje „Infektologija 2026“.

Data: 2026 m. birželio 5 d.

Vieta: Viešbučio „AURORA Hotel Klaipėda“ konferencijų centras (Nemuno g. 51, Klaipėda).

Skirta infekcinių ligų gydytojams, vaikų infekcinių ligų gydytojams, vidaus ligų gydytojams, šeimos gydytojams, neurologams, vaikų ligų gydytojams, geriatrams, pulmonologams, endokrinologams, ortopedams-traumatologams, chirurgams, dermatovenerologams, alergologams ir klinikiams imunologams, gastroenterologams, hematologams, skubiosios medicinos gydytojams, medicinos gydytojams, gydytojams epidemiologams, infekcijų kontrolės specialistams, visuomenės sveikatos specialistams, medicinos biologams, biomedicinos technologams, laboratorinės medicinos gydytojams, klinikiams farmakologams, bendrosios praktikos slaugytojams, dirbantiems infekcijų srityje.

Konferencijos metu vyks **LID visuotinis narių susirinkimas**.

Dalyviams bus išduoti: elektroninis kvalifikacijos tobulinimo 10 val. pažymėjimas ir tarptautinis pažymėjimas su CME kreditais (7.0 *European CME credits by the European Accreditation Council for Continuing Medical Education*).

Išankstinė registracija iki gegužės 1 d.

Daugiau informacijos, programa ir registracija:

<https://www.lid.lt/renginys/infektologija-2026-klaipeda-2026-06-05/>

PRO MEMORIA**LEONARDA DAUJUTĖ ŠARAKAUSKIENĖ (1939–2026)**

Su giliu liūdesiu ir pagarba atsiviekiname su gydytoja chirurgė Leonarda Daujute Šarakauskiene – išskirtine asmenybe, savo gyvenimą paskyrusia medicinai, žmogui, visuomeninei veiklai.

1964 m. baigusi Kauno medicinos institutą, ji pasirinko sudėtingą ir atsakingą onkologijos kelią, kuriuo nuosekliai ėjo visą savo profesinį gyvenimą.

Nuo 1969 m. pradėjusi darbą, ilgametę profesinę patirtį kaupė dirbdama Chirurgijos skyriuje, kur pelnė kolegų ir pacientų pagarbą. Nuolat tobulindama žinias įvairiuose tarptautiniuose mokymuose, ji siekė pažangiausių gydymo metodų, kad galėtų padėti savo pacientams ne tik profesionaliai, bet ir žmogiškai.

Gydytoja buvo vertinama ne tik kaip aukščiausios kvalifikacijos specialistė, bet ir kaip jautrus, nuoširdus žmogus, gebantis išklausti, padrašinti ir suteikti vilties net sunkiausiomis akimirkomis. Savo atsidavimu ir žmogiškumu ji paliko gilų pėdsaką daugelio žmonių gyvenimuose.

Savo patirtimi ji dalijosi ir su jaunesniais medikais, dirbdama dėstytoja, perduodama ne tik žinias, bet ir profesines vertybes – atsakomybę, pagarbą pacientui ir pareigą nuolat tobulėti. Aktyvi profesinės bendruomenės narė, priklausiusi Lietuvos onkologų draugijai, veikli Lietuvos universitetų moterų asociacijos Kauno

skyriaus pirmininkė, atsakingoji sekretorė GWI (*Graduate women international*) ir UWE (*Europos akademinių moterų asociacija*), gydytoja prisidėjo prie visuomenės švietimo, skatino atvirą kalbėjimą apie ligų prevenciją ir sveikatos stiprinimą.

Palikusi savo mylimą darbą, Leonarda Daujutė Šarakauskienė nė dienos neleido veltui. Ji aktyviai dalyvavo Lietuvos universitetų moterų asociacijos veikloje, kelerius metus buvo Kauno skyriaus pirmininkė, organizavo renginius, skaitė paskaitas. Kauno Stasio Lozoraičio senjorų akademijoje vadovavo moterų klubui „Tarp mūsų moterų“, inicijavo pokalbius ir diskusijas. Ji taip pat lankė Trečiojo amžiaus universiteto Kūrybinės raiškos fakultetą, buvo kviečiama ir į kitus Lietuvos trečiojo amžiaus universitetus kaip lektorė. Važinėjo po Lietuvą, skaitė paskaitas senjorams apie sveikatą, dalijosi kelionių įspūdžiais. Jos paskaitos buvo itin vertinamos – sulaukdavo daug klausimų, skatindavo

gyvas diskusijas. Pernai su paskaitomis aplankė visas Kauno rajono seniūnijas. Kviečiama gydytoja niekada neatsisakydavo – jai buvo svarbu dalytis savo žiniomis, o kalbėjimas apie sveikatą jai buvo ypač svarbi, beveik šventa tema.

Kultūrinis gyvenimas Leonardai Daujutėi Šarakauskienei buvo neatsiejama kasdienybės dalis – tarsi duona ar oras. Ji lankydavosi Pažaislio muzikos festivaliuose, filharmonijoje, labai mėgo teatrą, stebėdavo premjeras, vykdavo į Lietuvos nacionalinį operos ir baletą teatrą. Domėjosi kinu, parodomis, dalyvaudavo knygų pristatymuose. Ji daug skaitė, buvo aktyvi bibliotekų lankytoja, sekė literatūros naujienas, nuolat domėjosi naujomis knygomis. Leonarda buvo intelektualė, išsilavinusi, plačių interesų asmenybė, gebėjusi įsitraukti į prasmingus pokalbius įvairiomis temomis.

2011 m. Lietuvos Respublikos Seimas įsteigė Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalį „Tarnaukite Lietuvai“, skirtą visuomeniškai aktyviems, savo darbu pavyzdį rodan-

tiems žmonėms pagerbti. Šiuo apdovanojimu skatinamas pilietiškumas, tautinė savimonė ir darbas valstybės labui. Kandidatus teikia savivaldybės, organizacijos ir kiti asmenys, o laureatus atranka Seimo patvirtinta komisija. Medalis skiriamas tik vieną kartą per gyvenimą. 2023 metais už savanorystės kultūros sklaidą Lietuvoje šiuo apdovanojimu buvo pagerbta Leonarda Daujutė Šarakauskienė.

Gydytoja savanoriškai aktyviai prisidėjo prie pagalbos Ukrainos pabėgėliams: rūpinosi jų sveikata, vertėjavo, padėjo tvarkyti dokumentus valstybinėse įstaigose, organizavo ir rinko labdarą. Savo namuose ji taip pat priglaudė ukrainiečių šeimą.

Per gyvenimą ji palietė daugybės žmonių likimus – pacientų, kolegų, studentų. Jos profesionalumas, vadinė stiprybė ir žmogiškumas išliks visų ją pažinojusiųjų atmintyje.

Nuoširdžiai užjaučiame velionės artimuosius – vaikus, anūkus, proanūkus – bei visus kolegas ir bendraminčius.

Šviesus ir kilnius gydytojos atminimas išliks gyvas mūsų širdyse.

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA EITI ŠIAS PAREIGAS:

■ **Vaikų endokrinologijos skyriaus vadovo** 0,75 et. (1 × 0,75 et.) Endokrinologijos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 3726,72 Eur arba nuo 3979,01 Eur (turint daktaro mokslo laipsnį) už 0,75 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgytas biomedicinos srities aukštasis universitetinis išsilavinimas, įgyta atitinkamos srities gydytojo profesinė kvalifikacija ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduota ir galiojanti atitinkamos praktikos licencija, ne mažesnė kaip 1 metų darbo patirtis su pareigybės funkcijomis susijusioje srityje.

Papildomos kompetencijos-privalumas: medicinos mokslų daktaro laipsnis.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, veiklos programą, pretendento anketą, kandidato į skyriaus vadovus anketą, viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, teisėto darbo su vaikais QR kodą, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2026-04-29. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Gydytojo vaikų endokrinologo** 0,25 et. (1 × 0,25 et.) Endokrinologijos klinikos bendrajame personale, darbui Vaikų endokrinologijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 768,77 Eur arba nuo 836,16 Eur (turint daktaro mokslo laipsnį) už 0,25 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta vaikų endokrinologo profesinė kvalifikacija ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduota ir galiojanti medicinos praktikos licencija verstis medicinos praktika pagal gydytojo vaikų endokrinologo profesinę kvalifikaciją.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, teisėto darbo su vaikais QR kodą, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2026-04-29. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Gydomojo masažo specialisto** 1,0 et. (1 × 1,0 et.) filialo Druskininkų reabilitacijos centras „Dainava“, Reabilitacijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 1816,50 Eur už 1,0 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta gydomojo masažo specialisto kvalifikacija ir galiojanti gydomojo masažo specialisto licencija.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2026-04-29. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo** 1,0 et. (1 × 1,0 et.) Kauno klinikų filialo Vaikų reabilitacijos ligoninės „Lopšelis“ Vaikų reabilitacijos klinikos bendrajame personale (darbo užmo-

kestis nuo 2939,88 Eur už 1,0 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo profesinė kvalifikacija ir galiojanti medicinos praktikos licencija verstis medicinos praktika pagal fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo profesinę kvalifikaciją.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, teisėto darbo su vaikais QR kodą, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2026-04-29. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Vaikų ligų gydytojo** 1,0 et. (1 × 1,0 et.) Kauno klinikų filialo Vaikų reabilitacijos ligoninės „Lopšelis“ Vaikų reabilitacijos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 2939,88 Eur už 1,0 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta vaikų ligų gydytojo profesinė kvalifikacija ir galiojanti medicinos praktikos licencija verstis medicinos praktika pagal vaikų ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, teisėto darbo su vaikais QR kodą, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2026-04-29. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Klinikinio logopedo** 1,0 et. (1 × 1,0 et.) Kauno klinikų filialo Vaikų reabilitacijos ligoninės „Lopšelis“ Vaikų reabilitacijos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 2076,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: yra baigęs pedagogikos studijų krypties specialiosios pedagogikos studijas ir įgijęs bakalauro kvalifikacinį laipsnį ir pedagogo kvalifikaciją bei turintis pažymėjimą, patvirtinantį, kad yra išklauses Lietuvos sveikatos mokslų universiteto arba Vilniaus universiteto organizuojamą ne trumpesnį kaip 1 mėnesio logoterapijos specializacijos kalbos korekcijos pagrindų kursą; klinikinio logopedo profesinę kvalifikaciją įgijusiu taip pat laikomas asmuo, kuriam iki įsakymo, kuriuo patvirtintas Aprašas, įsigaliojimo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudu numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka buvo suteiktas logoterapeuto spaudu numeris.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, teisėto darbo su vaikais QR kodą, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2026-04-29. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Vyresniojo slaugytojo – slaugos administratoriaus** 1,0 et. (1 × 1,0 et.) Kauno klinikų filialo Vaikų reabilitacijos ligoninės „Lopšelis“ Vaikų reabilitacijos ligoninės Vaikų raidos ir reabilitacijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 2615,76 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgytas sveikatos mokslų arba gyvybės mokslų studijų krypties aukštasis išsilavinimas, bakalauro kvalifikacinis laipsnis; Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduota ir galiojanti bendrosios slaugos praktikos licencija; ne mažesnė kaip 3 metų darbo patirtis slaugos srityje.

Papildomos kompetencijos-privalumas: darbo patirtis administravimo, vadovavimo, koordinavimo srityje; mokslo laipsnis; užsienio kalbų mokėjimas; papildomų profesinės kvalifikacijos kursų ar mokymų išklauses sveikatos politikos, vadybos ir administravimo srityje.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, veiklos programą, pretendento anketą, viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, teisėto darbo su vaikais QR kodą, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2026-04-29. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Administratoriaus** 1,0 et. (1 × 1,0 et.) Kauno klinikų filialo Vaikų reabilitacijos ligoninės „Lopšelis“ Vaikų reabilitacijos klinikos Vaikų raidos ir reabilitacijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 1603,24 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgytas ne žemesnis negu aukštasis neuniversitetinis išsilavinimas ir pageidautina administracinio darbo patirtis.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, veiklos programą, pretendento anketą, viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, teisėto darbo su vaikais QR kodą, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2026-04-29. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Ortopedijos traumatologijos skyriaus vadovo** 0,75 et. (1 × 0,75 et.) Ortopedijos traumatologijos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 3820,22 Eur iki 4337,07 Eur už 0,75 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgytas biomedicinos srities aukštasis universitetinis išsilavinimas, įgyta atitinkamos srities gydytojo profesinė kvalifikacija ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduota ir galiojanti atitinkamos praktikos licencija, ne mažesnė kaip 1 metų darbo patirtis su pareigybės funkcijomis susijusioje srityje.

Papildomos kompetencijos-privalumas: medicinos mokslų daktaro laipsnis.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, veiklos programą, pretendento anketą, kandidato į skyriaus vadovus anketą, viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki 2026-04-29. Išsami informacija teikiama tel. +370 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

Generalinis direktorius prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius